RESOLUTIE (EU) 2023/1948 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 10 mei 2023

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa" — CBE JU (vóór 30 november 2021 Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën) voor het begrotingsjaar 2021

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa" voor het begrotingsjaar 2021,

— gezien artikel 100 en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0093/2023),

A. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën (de "Gemeenschappelijke Onderneming BBI") in mei 2014 in het kader van het programma Horizon 2020 is opgericht voor de periode tot en met 31 december 2024 ([1]); overwegende dat in november 2021 de Gemeenschappelijke Onderneming "Een circulair biogebaseerd Europa" (de "Gemeenschappelijke Onderneming CBE") is opgericht bij Verordening (EU) 2021/2085 ([2]) ter vervanging van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI, in het kader van het programma Horizon Europa voor de periode die eindigt op 31 december 2031;

B. overwegende dat het algemene doel van de gemeenschappelijke ondernemingen in het kader van het programma Horizon Europa erin bestaat om doelgerichter te zijn en er ambitieuzere partnerschappen met de respectieve industriële sectoren op na te houden dan in het kader van de voorgaande programma's;

C. overwegende dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE wordt gefinancierd uit het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027 en tot doel heeft om, via de betrokkenheid en inzet van partners bij het opzetten en uitvoeren van een programma van onderzoeks- en innovatieactiviteiten met Europese meerwaarde, alle relevante belanghebbenden bijeen te brengen en bij te dragen aan de ontwikkeling van de Unie tot een belangrijke speler op het gebied van onderzoek;

D. overwegende dat in het kader van de onderzoeks- en innovatieprogramma's van het MFK gemeenschappelijke ondernemingen een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid bezitten en zij hun eigen onderzoeks- en innovatieagenda op hun strategische onderzoeksterreinen vaststellen, die zij uitvoeren door middel van oproepen tot het indienen van voorstellen of aanbestedingen;

E. overwegende dat de algemene doelstellingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE erin bestaan om vaart te zetten achter het innovatieproces en de ontwikkeling van innovatieve oplossingen op biobasis, om de marktintroductie van bestaande volwassen en innovatieve biogebaseerde oplossingen te versnellen en om te zorgen voor een hoog niveau van milieuprestaties van biogebaseerde industriële systemen;

F. overwegende dat, teneinde rekening te houden met de looptijd van het kaderprogramma Horizon 2020, oproepen tot het indienen van voorstellen in het kader van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE uiterlijk op 31 december 2027 moeten worden gelanceerd; overwegende dat in naar behoren gemotiveerde gevallen oproepen tot het indienen van voorstellen uiterlijk op 31 december 2028 kunnen worden gelanceerd;

G. overwegende dat de Unie, vertegenwoordigd door de Commissie, en de door het Consortium voor biogebaseerde industrieën (BIC) vertegenwoordigde industriële partners de oprichtende leden van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE zijn;

H. overwegende dat de financiële bijdrage van de Unie aan de Gemeenschappelijke Onderneming CBE, met inbegrip van de EER-kredieten, maximaal 1 miljard EUR bedraagt (waarvan maximaal 23,5 miljoen EUR bestemd is voor administratieve kosten); overwegende dat de andere leden van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE dan de Unie een totale bijdrage van ten minste 1 miljard EUR leveren, waarvan maximaal 23,5 miljoen EUR voor administratieve kosten, of ervoor zorgen dat hun samenstellende of verbonden entiteiten deze bijdrage leveren, gedurende de looptijd van tien jaar;

([1]) PB L 169 van 7.6.2014, blz. 130.

([2]) Verordening (EU) 2021/2085 van de Raad van 19 november 2021 voor de oprichting van Gemeenschappelijke Ondernemingen in het kader van Horizon Europa en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 219/2007, (EU) nr. 557/2014, (EU) nr. 558/2014, (EU) nr. 559/2014, (EU) nr. 560/2014, (EU) nr. 561/2014 en (EU) nr. 642/2014 (PB L 427 van 30.11.2021, blz. 17).

Algemeen

1. is ingenomen met het verslag van de Rekenkamer over de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE (het "verslag van de Rekenkamer"); is van mening dat de jaarrekening voor 2021 op alle materiële punten een getrouw beeld geeft van de financiële situatie van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE op 31 december 2021, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig het financieel reglement van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels en dat de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen op alle materiële punten wettig en regelmatig zijn;

2. erkent dat Horizon Europa ambitieuze doelstellingen heeft voor de Gemeenschappelijke Onderneming, die alleen kunnen worden bereikt als er doeltreffende oplossingen worden ontworpen en uitgevoerd die de zwakke punten in de interne controlesystemen aanpakken en de Gemeenschappelijke Onderneming voorbereiden op de toekomstige uitdagingen in verband met de toegenomen verantwoordelijkheden, onder meer op het gebied van personeelsbeheer en -planning; wijst er in dit verband op dat bijzonder ingewikkelde en omslachtige berekeningen en rapportagevereisten een aanzienlijk risico op fouten met zich meebrengen, en verzoekt daarom de mogelijkheden te onderzoeken voor vereenvoudigingen die verenigbaar zijn met het bestaande rechtskader;

3. merkt op dat de gemeenschappelijke ondernemingen geen geharmoniseerde definitie van "administratieve kosten" hanteren, hetgeen een basis vormt om de financiële bijdragen van hun leden te berekenen en een eerste vereiste is om zulke kosten met elkaar te kunnen vergelijken; dringt daarom aan op gemeenschappelijke richtsnoeren voor alle gemeenschappelijke ondernemingen om een geharmoniseerde aanpak te hanteren voor de classificatie van bepaalde uitgavencategorieën voor administratieve kosten, zoals uitgaven voor raadplegingen, studies, analyses, evaluaties en technische bijstand;

Financieel en begrotingsbeheer

4. merkt op dat de raad van bestuur in december 2020 de begroting voor 2021 voor de Gemeenschappelijke Onderneming CBE heeft vastgesteld voor het totaalbedrag (vastgestelde begroting en reactiveringen) van 5 215 066 EUR aan vastleggingskredieten en 174 626 895 EUR aan betalingskredieten, en dat er geen wijzigingen waren;

5. constateert met spijt dat, volgens het verslag van de Rekenkamer, het uitvoeringspercentage voor de beschikbare begroting van 2021 voor betalingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE voor Horizon 2020-projecten slechts 71 % bedroeg vanwege externe factoren, zoals de COVID-19-pandemie en de onverwachte beëindiging van een groot Horizon 2020-project nadat de hoofdbegunstigde in 2021 failliet was gegaan;

6. merkt voorts op dat de begroting van de voormalige Gemeenschappelijke Onderneming BBI een overschot aan ongebruikte begrotingsmiddelen uit voorgaande jaren (2018, 2019 en 2020) omvatte, waaronder 600 000 EUR aan administratieve vastleggings- en betalingskredieten en aan de operationele zijde 46 881 709 EUR aan betalingskredieten; merkt tevens op dat de gereactiveerde kredieten overeenkomstig de financiële regeling van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE bij voorrang zijn gebruikt en aan het eind van het jaar het niveau van respectievelijk bijna 100 % van de administratieve vastleggingskredieten, 84 % van de administratieve betalingskredieten en 79 % van de operationele betalingskredieten hadden bereikt;

7. merkt op dat de Unie eind 2021 een bedrag van 728,228 miljoen EUR had bijgedragen en de industriegroepering een gevalideerd bedrag van 52,239 miljoen EUR in natura, 14,559 miljoen EUR in contanten aan de administratieve kosten en 3,250 miljoen EUR in contanten aan de operationele kosten;

8. merkt met betrekking tot de operationele verplichtingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE ultimo 2021 op dat zij 815,8 miljoen EUR van de maximale bijdrage van de Unie voor ondertekende subsidieovereenkomsten in het kader van Horizon 2020 bijna volledig had vastgelegd; merkt daarenboven op dat circa 159,6 miljoen EUR (ofwel 19,6 %) de komende jaren nog moet worden uitbetaald; stelt daarentegen dat de particuliere leden zich er wettelijk toe hadden verbonden om bijdragen in natura en financiële bijdragen te leveren ter waarde van 266,5 miljoen EUR, ofwel 56 % van het indicatieve streefcijfer van 475,3 miljoen EUR in de goedgekeurde jaarlijkse werkprogramma's van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE; merkt evenwel op dat aangezien alle oproepen in het kader van Horizon 2020 eind 2020 waren afgesloten, de Gemeenschappelijke Onderneming CBE de indicatieve doelstelling voor haar private leden aan het eind van de programmaperiode niet zal halen;

9. merkt op dat het uitvoeringspercentage van de voor Horizon 2020-projecten beschikbare betalingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE 71 % bedroeg, hetgeen kan worden verklaard uit schorsingen en verlengingen van recente Horizon 2020-projecten, die nodig waren vanwege de COVID-19-pandemie, alsmede door de beëindiging van een groot Horizon 2020-project nadat de hoofdbegunstigde in 2021 failliet was gegaan; merkt op dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE geen operationele vastleggingskredieten voor 2021 had, aangezien zij eind 2020 haar laatste oproep tot het indienen van voorstellen had afgerond;

10. merkt op dat de leden afkomstig uit de industrie eind 2021 in totaal 1 646,5 miljoen EUR aan bijdragen in natura voor aanvullende activiteiten hebben gerapporteerd, ofwel 74 % van het streefbedrag van 2 225,4 miljoen EUR; neemt evenwel nota van de opmerking van de Rekenkamer over de niet-afronding van het certificeringsproces voor 715,6 miljoen EUR, ofwel 43 % van het gerapporteerde bedrag; neemt nota van de actie die de raad van bestuur van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE heeft ondernomen om ervoor te zorgen dat het streefbedrag aan het eind van het programma wordt gehaald, door in februari 2022 zijn goedkeuring te hechten aan een extra bedrag van 658 miljoen EUR aan investeringen van de leden afkomstig uit de industrie in activiteiten voor 2022 die nauw verband houden met de strategische doelstellingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE; merkt op dat die verbintenis van private leden het risico kan verkleinen dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE de doelstelling voor bijdragen in natura voor aanvullende activiteiten tegen het einde van het programma Horizon 2020 niet haalt;

11. merkt op dat na de opmerking van de Rekenkamer in 2020 over het gebrek aan gegevens voor de gevalideerde bijdragen in natura, het BIC er bij de publicatie van het jaarlijkse activiteitenverslag 2021 in was geslaagd een groot aantal certificaten te overleggen met betrekking tot de bijdragen in natura door de samenstellende entiteiten van het BIC aan aanvullende activiteiten, voornamelijk uit 2020, maar ook uit 2019 en 2018, waarvan de afgifte werd vertraagd tijdens de COVID-19-pandemie;

12. onderstreept dat, wat betreft het door de Rekenkamer in 2020 geconstateerde risico voor de verwezenlijking van de onderzoeks- en innovatieagenda van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE voor het programma Horizon 2020, de in het jaarlijkse activiteitenverslag 2021 gerapporteerde operationele resultaten bevestigen dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE, ondanks de vermindering van de bijdragen in contanten van beide leden van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE (Commissie en BIC), erin is geslaagd haar strategische doelstellingen te verwezenlijken; is met name ingenomen met het feit dat van de voor 2021 gerapporteerde operationele hoogtepunten er 41 projecten zijn afgerond, waarbij alle kernprestatie-indicatoren (KPI's) in verband met de projectprestaties zijn gehaald; waardeert het voorts dat de verwachte resultaten van de lopende projecten erop wijzen dat de uiteindelijke KPI's de doelstellingen van de "strategische en innovatieve onderzoeksagenda van de biogebaseerde en hernieuwbare industrieën voor ontwikkeling en groei in Europa", waarin de door de Gemeenschappelijke Onderneming CBE in het kader van het Horizon 2020-programma uit te voeren onderzoeks-, demonstratie- en introductieactiviteiten zijn vastgesteld, aanzienlijk zullen overtreffen;

13. neemt er nota van dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE in haar jaarlijkse activiteitenverslag 2021 verslag blijft uitbrengen over de feitelijke waarde van de financiële bijdragen in natura die door het BIC of door zijn samenstellende entiteiten zijn geleverd om de in Verordening (EU) nr. 560/2014 van de Raad ([3]) vastgestelde doelstellingen te bereiken, en dat het totale niveau van de bijdragen in natura en de financiële bijdragen reeds 70 % van de verwachte eindwaarde van 2,73 miljard EUR heeft bereikt en op koers ligt om dat einddoel in 2024 te behalen;

Prestaties

14. neemt er nota van dat de prioriteiten en doelstellingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE voor 2021 eerst door de uitvoerend directeur zijn voorgelegd aan de raad van bestuur tijdens de vergadering van de raad van bestuur van 17 juni 2020, waarna op 7 oktober 2020 een definitieve versie is gepresenteerd en besproken; merkt op dat de prioriteiten vervolgens in het jaarlijkse werkplan 2021 zijn opgenomen als doelstellingen voor 2021, die zijn gericht op consolidatie van de projectenportefeuille met behoud van de kwaliteitsnormen om de piek van de werklast op te vangen; merkt voorts op dat is er gezorgd voor een soepele overgang van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI naar de nieuwe Gemeenschappelijke Onderneming CBE uit hoofde van het kaderprogramma Horizon Europa;

([3]) Verordening (EU) nr. 560/2014 van de Raad van 6 mei 2014 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming biogebaseerde industrieën (PB L 169 van 7.6.2014, blz. 130).

15. merkt op dat er in 2021 geen open oproepen tot het indienen van voorstellen zijn gedaan — de laatste oproep is van 2020 — en dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE haar portefeuille van projecten is blijven beheren, hetgeen heeft geleid tot de ondertekening van 18 subsidieovereenkomsten, waardoor het totale aantal projecten in de portefeuille van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE uitkomt op 142 (71 onderzoeks- en innovatieacties, 39 demonstratieacties, 14 vlaggenschipacties en 18 coördinatie- en ondersteuningsacties), waarvan er eind 2021 nog 96 liepen en 46 waren afgerond;

16. merkt op dat er in 2021 een specifieke studie ([4]) is uitgevoerd door een externe contractant om zowel de resultaten van de KPI's van de 32 projecten van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI die in juli 2020 waren voltooid te valideren als een algemene beoordeling van de projectportefeuille van de Gemeenschappelijke Onderneming BBI te geven; merkt op dat in het kader van de validering de gerapporteerde resultaten en effecten van de KPI's zijn getoetst aan het bewijsmateriaal in de projectdocumentatie, waaronder het periodieke verslag, de te leveren prestaties en de door onafhankelijke deskundigen opgestelde evaluatieverslagen; merkt bovendien op dat er een validatiescore is ontwikkeld om aan te geven in hoeverre de gerapporteerde KPI-resultaten worden ondersteund door bewijsmateriaal;

17. wijst erop dat de meerderheid (ongeveer 90 %) van de gevalideerde gegevens de score 1 of 2 haalt (validatiescores: 1, 2, 3), waaruit blijkt dat het KPI-kader dat voor de Gemeenschappelijke Onderneming BBI is vastgesteld een zinvolle maatstaf is voor de resultaten en effecten van het programma;

18. merkt op dat vlaggenschipacties en geavanceerde demonstratieactiviteiten de projecten zijn die het meest bijdragen tot sociaaleconomische effecten zoals het scheppen van banen, plattelandsontwikkeling en voordelen voor primaire producenten, regionale en lokale effecten en effecten op markten en industrieën; merkt op dat het niveau van technologische paraatheid van die projecten het mogelijk maakt om de technologieën op grote, pre-industriële schaal toe te passen, waarbij actoren uit de gehele waardeketen zijn betrokken, van lokale grondstoffenleveranciers tot eindgebruikers en lokale overheden;

19. merkt op dat het verminderen van het milieueffect van industriële processen en producten een van de kerndoelstellingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE is; merkt op dat een belangrijke bijdrage aan de beperking van de klimaatverandering de vermindering van de uitstoot van CO_2 en andere broeikasgassen is, zoals gerapporteerd voor 65 % van de projecten van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE; merkt op dat bij 29 % van de projecten melding wordt gemaakt van het gebruik/de recycling van CO_2 die vrijkomt bij biogebaseerde activiteiten, wat gelijkstaat aan een vermindering van hun directe broeikasgasemissies;

20. is verheugd dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE in 2021 op het gebied van kernactiviteiten efficiënt bleef presteren met betrekking tot de belangrijkste KPI's van Horizon 2020 aan de hand waarvan de Gemeenschappelijke Onderneming CBE wordt gecontroleerd, en dat dit de positieve trends van de voorgaande jaren bevestigt: de responstermijn voor het informeren van aanvragers op grond van de oproep voor 2020 is in januari 2021 gehaald, namelijk na 137 dagen tegen een streefcijfer van 153 dagen (100 % op tijd); de subsidietoekenningstermijn voor de geselecteerde voorstellen van de oproep van 2020 bedroeg gemiddeld 236 dagen, terwijl het streefcijfer 245 dagen was, en alle subsidieovereenkomsten werden op tijd ondertekend (100 % op tijd); de wijzigingstermijn kwam uit op negen dagen, tegen het streefcijfer van 45 dagen (100 % op tijd); de betalingstermijn voor de voorfinanciering van geselecteerde voorstellen van de oproep van 2020 bedroeg gemiddeld 9,vijf dagen, tegen het streefcijfer van 30 dagen (100 % op tijd), en voor tussentijdse en saldobetalingen gemiddeld 66 dagen tegen het streefcijfer van 90 dagen (100 % op tijd);

21. neemt er nota van dat na een opmerking in de kwijtingsprocedure voor 2020 over intellectuele-eigendomsrechten, de door de Gemeenschappelijke Onderneming CBE ondertekende subsidieovereenkomsten overeenstemmen met de modelsubsidieovereenkomst die de Commissie heeft uitgebracht voor het uitvoeren van de begroting van de Unie, zonder afwijkingen in het beheer van de intellectuele-eigendomsrechten; merkt voorts op dat, wat intellectuele-eigendomsrechten en de publicatie van resultaten betreft, de projectresultaten onder de zeggenschap van de begunstigden blijven vallen, en dat zij moeten voldoen aan specifieke verplichtingen betreffende open wetenschap en toegang tot onderzoeksresultaten overeenkomstig deel 3 ("Rechten en verplichtingen inzake achtergrond en resultaten") van de modelsubsidieovereenkomst van Horizon 2020;

([4]) https://www.bbi.europa.eu/sites/default/files/executive-summary-bbi-ju-portfolio-kpi.pdf

Aanbestedings- en aanwervingsprocedures

22. merkt op dat het programmabureau van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE eind 2021 in totaal 22 personeelsleden telde en dat er 4 aanwervingsprocedures zijn gestart in 2021, die hebben geleid tot de aanwerving van een projectfunctionaris (arbeidscontractant), een assistent voor betrekkingen met belanghebbenden en een uitvoerend assistent (tijdelijk functionaris), een communicatieassistent (tijdelijk functionaris) en een financieel assistent (arbeidscontractant); merkt verder op dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE, om in 2020 het hoofd te kunnen bieden aan de piekperiode van de werklast, op grond van de raamovereenkomst van de Commissie voor de levering van tijdelijke diensten verscheidene kortlopende overeenkomsten voor tijdelijke diensten heeft gesloten waarmee kon worden voorzien in de specifieke behoeften van het programmabureau;

23. stelt met bezorgdheid vast dat het gemiddelde jaarlijkse percentage uitzendkrachten hoog bleef met 19 % van het statutair personeel; herinnert eraan dat het hoge percentage arbeidscontractanten doorgaans leidt tot een aanzienlijk groter personeelsverloop bij de Gemeenschappelijke Onderneming CBE en tot een verdere destabilisering van de personeelssituatie; benadrukt bovendien dat de inzet van uitzendkrachten een tijdelijke oplossing moet blijven om te voorkomen dat deze negatieve gevolgen heeft voor de algemene prestaties van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE, bijvoorbeeld wat betreft het behoud van sleutelcompetenties, onduidelijke verantwoordingskanalen, mogelijke gerechtelijke geschillen en een lagere efficiëntie van het personeel; herinnert eraan dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE een geformaliseerd model of richtsnoeren moet ontwikkelen voor de raming van de personeelsbehoeften (met inbegrip van essentiële competenties), met als doel het gebruik van personele middelen te optimaliseren;

24. maakt uit het jaarlijks activiteitenverslag 2021 op dat het genderevenwicht passend is, met 64 % vrouwen op het niveau van het programmabureau, 46 % in de groep vertegenwoordigers van de lidstaten (inclusief plaatsvervangers) en 57 % in de wetenschappelijke comités; moedigt de Gemeenschappelijke Onderneming CBE aan dit genderevenwicht in stand te houden of verder te verbeteren;

25. erkent dat, volgens het jaarlijks activiteitenverslag, het aantal vrouwelijke leden in de raad van bestuur is toegenomen tot 30 % eind 2021 ten opzichte van 20 % in het jaar daarvoor; moedigt de Gemeenschappelijke Onderneming CBE aan verdere inspanningen te leveren om een genderevenwicht binnen de raad van bestuur te behalen;

26. merkt op dat het deel van de werkgeversbijdragen voor het personeel van de gemeenschappelijke ondernemingen dat overeenstemt met de verhouding tussen hun door derde landen gesubsidieerde ontvangsten en hun totale ontvangsten, sinds 2016 niet door de gemeenschappelijke ondernemingen aan de pensioenregeling van de EU is betaald, aangezien de Commissie deze uitgaven niet heeft voorzien in de begroting van de gemeenschappelijke ondernemingen en evenmin formeel om de betalingen heeft verzocht; verzoekt de Commissie stappen te ondernemen om soortgelijke kwesties in de toekomst te voorkomen;

27. neemt er nota van dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE in 2021 samen met vier andere gemeenschappelijke ondernemingen het voortouw heeft genomen bij de toepassing van de SYSTAL-tool, een door Oracle ontworpen e-aanwervingstool die reeds door verscheidene gedecentraliseerde agentschappen wordt gebruikt, en dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE de tool in september 2021 voor het eerst heeft gebruikt voor de publicatie van één vacature;

28. merkt op dat de personeelsadministratie in 2021, rekening houdend met de jaarlijkse doelstellingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE, een leer- en ontwikkelingskader heeft ontwikkeld om ervoor te zorgen dat het personeel competent is in zijn taken en in staat is om te functioneren in een uitdagende werkomgeving; merkt op dat vanwege de COVID-19-pandemie alle leeractiviteiten online werden georganiseerd;

29. onderstreept dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE naar aanleiding van een opmerking in de kwijtingsprocedure voor 2020 inzake aanbestedingen alle mogelijke maatregelen heeft genomen om een zo ruim mogelijke mededinging in haar aanbestedingsprocedures te waarborgen, met inachtneming van het Financieel Reglement van de EU; is voorts ingenomen met het feit dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE haar aankondigingen van aanbestedingen elektronisch publiceert en heeft voldaan aan alle vereisten voor toegang tot e-aanbestedingsoplossingen (bijvoorbeeld voor elektronische indiening van inschrijvingen), die eind 2022 volledig geïntegreerd moesten zijn;

30. erkent dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE, na een opmerking in de kwijtingsprocedure voor 2020 over het ontbreken van een ondersteunende structuur voor het psychologisch welzijn van het personeel, een reeks evenementen heeft opgezet om het personeel te helpen de uitdagingen van de pandemie het hoofd te bieden en dat bij de voorbereiding van de strategie "Return to the Office" van de organisatie beste praktijken en gouden werkregels zijn opgesteld in het kader van de nieuwe werkmethoden;

Interne controles en interne audit

31. merkt op dat het internecontrolekader van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE is gebaseerd op 17 controlebeginselen, is afgestemd op het controlekader van de Commissie en van kracht is sinds 1 januari 2020;

32. constateert dat de resultaten van de interne-controlebeoordeling van 2021 bevestigen dat het controlesysteem van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE aanwezig is en functioneert, maar dat er enkele verbeteringen nodig zijn; merkt op dat alle onderdelen van de interne controle over het geheel genomen op geïntegreerde en samenhangende wijze werken en dat het systeem strookt met het internecontrolekader, op een aanvaardbaar niveau van doeltreffendheid functioneert en voldoende risicobeheersing biedt om de controledoelstellingen te verwezenlijken;

33. merkt op dat wat Horizon 2020-betalingen betreft, de gemeenschappelijke auditdienst van directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie van de Commissie verantwoordelijk is voor de controles achteraf; merkt op dat op basis van de resultaten van de controles achteraf die eind 2021 beschikbaar waren, de Gemeenschappelijke Onderneming CBE een representatief foutenpercentage van 1,9 % en een restfoutenpercentage van 1,2 % heeft gerapporteerd voor Horizon 2020-projecten (verrekeningen en saldobetalingen); merkt evenwel op dat bij de hierboven vermelde foutenpercentages de nodige voorzichtigheid moet worden betracht, aangezien nog niet alle controleresultaten beschikbaar zijn en de foutenpercentages niet volledig representatief zijn voor de gecontroleerde uitgaven;

34. waardeert dat er, evenals in 2020, aanwijzingen zijn dat de in Horizon 2020 ingevoerde vereenvoudigingen, samen met de geleidelijk toenemende ervaring van de belangrijkste begunstigden, het aantal fouten en de omvang daarvan positief hebben beïnvloed; merkt echter op dat begunstigden nog steeds fouten begaan, meestal omdat zij de regels niet goed begrijpen of niet naleven;

35. benadrukt dat in de bevindingen van de Rekenkamer wordt bevestigd dat er sprake is van aanhoudende systemische fouten in de gedeclareerde personeelskosten en dat met name kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en nieuwe begunstigden vaker fouten maken dan andere begunstigden; wijst erop dat die fouten sinds 2017 regelmatig in de jaarverslagen van de Rekenkamer worden gemeld; benadrukt daarom dat een stroomlijning van de Horizon 2020-regels voor de declaratie van personeelskosten en een ruimer gebruik van vereenvoudigde kostenopties de eerste voorwaarden zijn om de foutenpercentages te stabiliseren tot onder het materialiteitsniveau; benadrukt dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE haar internecontrolesystemen moet versterken om het toegenomen risico met betrekking tot kmo's en nieuwe begunstigden aan te pakken, en dat zij het gebruik van de Personnel Costs Wizard door bepaalde categorieën begunstigden die foutgevoeliger zijn, zoals kmo's en nieuwe begunstigden, sterk moet aanmoedigen; is ingenomen met het feit dat alle gemeenschappelijke ondernemingen in 2022 zijn begonnen met de uitvoering van maatregelen voor de verlaging van het foutenpercentage in overeenstemming met de door de Rekenkamer voorgestelde maatregelen, waaronder het onderzoeken van mogelijkheden voor vereenvoudigde vormen van kosten zoals eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages;

36. merkt op dat om de controles van operationele betalingen van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE te beoordelen, de Rekenkamer een willekeurige steekproef van in 2021 verrichte Horizon 2020-betalingen op het niveau van de eindbegunstigden heeft gecontroleerd ter bevestiging van de foutenpercentages van de controles achteraf ([5]); merkt op dat de Rekenkamer in één geval een fout aantrof met betrekking tot de gedeclareerde directe personeelskosten voor een persoon die noch in dienst was van de begunstigde, noch rechtstreeks was gecontracteerd voor het project, en dat het deze fout heeft gekwantificeerd;

([5]) Wat de bij de begunstigden getoetste subsidiebetalingsverrichtingen betreft, ligt de meldingsdrempel voor kwantificeerbare fouten bij 1 % van de gecontroleerde kosten.

37. merkt op dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE zich, na een opmerking in de kwijtingsprocedure voor 2020 over de bevinding van de Rekenkamer dat er aanhoudend systemische fouten in door begunstigden gedeclareerde personeelskosten worden vastgesteld en dat dergelijke fouten ook regelmatig zijn gemeld bij de controles achteraf van de gemeenschappelijke auditdienst, actief blijft inzetten om haar controlestrategieën met betrekking tot de uitgaven te verbeteren en heeft deelgenomen aan gemeenschappelijke acties die in dit verband in het kader van de governance van Horizon 2020 en Horizon Europa zijn ondernomen en die ook gericht zijn op de welbepaalde categorieën begunstigden van middelen van de Unie;

Beheer en voorkoming van belangenconflicten en frauderisico's

38. neemt er nota van dat er eind 2021 in totaal elf risico's waren vastgesteld en beschreven in het risicoregister, met uiteenlopende mate van belang, convergentie en onderlinge afhankelijkheid; wijst erop dat de in 2021 uitgevoerde risicobeoordeling de trend van de voorgaande jaren heeft bevestigd en dat sommige extra risico's zijn opgevangen of verminderd door een grotere doeltreffendheid van de interne controles en door de ervaring die is opgedaan met de kernactiviteiten, zoals de planning, processen en systemen van de Horizon 2020-subsidies;

39. is ingenomen met het feit dat, wat het beheer van potentiële belangenconflicten betreft, het programmabureau van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE een uitgebreide reeks regels en procedures heeft ontwikkeld die in zijn gehele bestuursstructuur effectief worden toegepast en dat er specifieke maatregelen zijn genomen voor de preventie en het beheer van belangenconflicten van deskundigen die zijn belast met de evaluatie van projecten en aanbestedingen;

40. onderstreept dat die controlesystemen in de loop van 2021 doeltreffend hebben gefunctioneerd en dat er niets te melden valt dat van invloed kan zijn op de door de ordonnateur te verschaffen redelijke zekerheid;

41. merkt op dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE, na een opmerking in de kwijtingsprocedure 2020, in haar jaarlijks activiteitenverslag 2021 aan de kwijtingsautoriteit verslag uitbrengt over het beheer van frauderisico's en bevestigt dat zij heeft doorgewerkt aan, en aan OLAF verslag heeft uitgebracht over, de doeltreffende uitvoering van in voorgaande jaren gedane aanbevelingen;

42. neemt er nota van dat de belangenverklaringen van de leden van de raad van bestuur naar aanleiding van een opmerking in de kwijtingsprocedure voor 2020 worden bekendgemaakt op de officiële website van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE, en dat deze relevante informatie over vroegere en huidige beroepsactiviteiten van de leden bevatten;

43. merkt op dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE naar aanleiding van een opmerking in de kwijtingsprocedure 2020 is begonnen met de uitvoering van verscheidene beleidsmaatregelen en de organisatie van opleidingen om pesterijen en fraude tegen te gaan, belangenconflicten te voorkomen en klokkenluiders te beschermen; merkt voorts op dat het ethisch beleid is ingebed in een breed scala van risicobeheersactiviteiten en -mechanismen, waarvan de doeltreffendheid voortdurend wordt gecontroleerd door de bevoegde entiteiten die in de administratieve structuur van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE zijn vermeld, en dat alle relevante controlesystemen regelmatig worden geverifieerd door de dienst Interne Audit en de Rekenkamer, die de uiteindelijke zekerheid verschaffen; neemt er nota van dat de Gemeenschappelijke Onderneming CBE in haar jaarlijkse activiteitenverslagen regelmatig verslag heeft uitgebracht over deze risicobeheersingsmechanismen, en met name over het signaleren van mogelijke intimidatie, belangenconflicten en frauduleuze feiten die zouden kunnen leiden tot een voorbehoud in de begeleidende jaarlijkse betrouwbaarheidsverklaring van de uitvoerend directeur van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE; merkt op dat in het jaarlijkse activiteitenverslag 2021 van de Gemeenschappelijke Onderneming CBE geen verslag wordt gedaan van bevindingen en conclusies die tot een voorbehoud op die gebieden zouden kunnen leiden.